

RECHTSHERSTEL

en deze werd in de eerste jaren alleen maar groter, zulks ondanks het feit dat in talrijke kort geding-zaken vonnis gewezen werd door een der voorzitters van de Kamers van de Afdeling Rechtspraak en dat in andere talrijke, vermoedelijk vele duizenden gevallen geen behandeling voor een van de Kamers van de Afdeling noodzakelijk bleek: er waren dan schikkingen getroffen, soms met gebruikmaking van gedrukte modellen.

Er werd in het werk een zekere mate van specialisatie aangebracht: zo werd spoedig besloten, alle effectenzaken naar de Kamers te Amsterdam te verwijzen en alle ontvrijdingszaken (eind '50 waren deze laatste tot bijna 400 opgelopen) naar de Kamers in Den Haag.¹ Eind '50 evenwel, d.w.z. ruim vijf jaar nadat de Afdeling Rechtspraak was ingesteld, was de situatie deze dat, aldus Kollelijns opvolger prof. mr. Ph. A. N. Houwing, niemand er enig denkbeeld van had, hoeveel nieuwe zaken nog vóór 1 juli '51, de uiteindelijk vastgestelde slotdatum, zouden worden ingediend – Houwing dacht dat de Afdeling Rechtspraak nog wel minstens drie jaar in functie zou moeten blijven, zulks geheel afgezien van de effectenzaken welke behandeling voor de Amsterdamse Kamers, zo vreesde hij, heel wel zeven jaar kon vergen.

Anderhalf jaar na eind '50, d.w.z. midden '52, waren in totaal bijna 20 500 verzoekschriften om rechtsherstel bij de Afdeling Rechtspraak beland²; daarvan waren bijna 7 800 ingetrokken (naar wij aannemen: veelal doordat er een schikking was getroffen); er resteerden dus bijna 12 700 zaken, welnu: in zes-en-een-half jaar tijd was uitspraak gedaan in bijna 7 200 zaken en er restten dus ca. 5 500; onder die 5 500 zaken waren er bijna 3 300 waarin de betrokkenen in beroep waren gegaan tegen beslissingen van de Afdeling Effectenregistratie, bijna 1 000 waarin om een *no-enemy*-verklaring was verzocht, en ruim 600 waarin vrijgelaten politieke delinquenten beslissingen van het Beheersinstituut hadden aangevochten.

Zes maanden later, eind '52, gaf de centrale griffie opnieuw de stand van zaken weer. 'Recapitulerende', zo rapporteerde zij, 'mag worden gesteld dat, met uitzondering van de effectenzaken, waarvan het aantal niet kan worden begroot, de overige rubrieken nog een tijdsduur vergen van ongeveer twee-en-een-half jaar voor de totale afdoening.'³

¹ Later werden ook de Kamers in Groningen, Arnhem en Den Bosch bij de ontvrijdingszaken betrokken. ² De centrale griffie had in oktober '45 geschat dat in totaal 5 000 zaken aanhangig zouden worden gemaakt. ³ Raad voor het Rechtsherstel, Afd. Rechtspraak: 'Overzicht van de werkzaamheden per 31 december 1952', p. 3 (ARA, Raad voor het Rechtsherstel, Afd. Rechtspraak, centrale griffie, 48).